

PAPA IN DE GEVANGENIS, KIND IN DE WAR

Kinderen van gedetineerden zien dikwijls op tegen het gevangenisbezoek. Psycholoog Martine Delfos schreef een boekje dat hen voorbereidt op het weerzien met hun vader of moeder. “Kinderen voelen zich erg onhandig. Mogen ze nog wel van hun vader houden?”

Sinds haar vader in de gevangenis heeft gezeten is Pascalle Prins (19) meer op zichzelf. Ze heeft moeite om andere mensen te vertrouwen en doet haar best om leuk gevonden te worden. “Ik bang dat anderen me niet accepteren en dat ik er weer alleen voor kom te staan.”

Het gezin Prins woonde in Suriname waar Pascalles vader een exportbedrijf in groente en fruit had. Tien jaar geleden werd hij opgepakt wegens verdenking van cocaïnesmokkel en aan Nederland uitgeleverd. Anderhalf jaar zat hij vast. Tot hij wegens gebrek aan bewijs werd vrijgesproken.

Tijdens zijn detentie had Pascalle nauwelijks contact met haar vader. Vanuit de gevangenis mocht hij vijf minuten per week bellen. Die minuten moest Pascalle delen met haar moeder en haar broer en zus. Vaak bleef er helemaal geen tijd over om met hem te praten, omdat haar ouders belangrijke dingen te bespreken hadden.

Geld om naar Nederland te gaan en haar vader op te zoeken was er niet. Slechts één keer kon Pascalle haar vader opzoeken, nadat familieleden geld hadden ingezameld om de vliegreis te betalen. Het weerzien vond ze een schokkende ervaring.

“Mijn vader was mijn vader niet meer. Hij was een vage schim van de vader die hij was geweest”, vertelt Pascalle. “Hij was mager geworden, het verdriet stond in zijn ogen. Ik zag hem niet meer als mijn vader. Ik wist ook niet wat ik moest doen toen ik hem zag. Gaf ik hem een hand of een kus? Ik nam de middenweg en gaf hem een knuffel.”

ONHANDIG VOELEN

“Kinderen voelen zich onhandig als ze in de gevangenis op bezoek gaan”, vertelt psycholoog Martine Delfos. “Ze vragen zich af of hij hun nog wil zien. En of het hun vader nog wel is die ze gaan zien.”

Op verzoek van de stichting Exodus, die hulp biedt na detentie, schreef Delfos voor kinderen van gedetineerden het boekje ‘Ik ga naar papa!’. Daarin vraagt de kleine Elvira zich af waar haar vader toch is. Is hij ziek? Is hij dood?

“Detentie is voor kinderen een ongelooflijk ingewikkeld iets”, vertelt Delfos. “De rechter heeft besloten dat hun vader gestraft moet worden door hem apart te zetten. Hun vader is een crimineel. Als kind heb je dan een groot probleem. Want het is wel je vader. Mag je nog van hem houden?”

In haar praktijk leert Delfos kinderen van gedetineerden dat er een verschil is tussen het gevoel dat ze voor hun vader hebben en wat hij heeft gedaan. “Die scheiding hebben ze nodig. De rechter geeft hun vader straf, maar hij blijft wel hun vader. Het is niet raar dat ze nog van hem houden.”

Veel kinderen voelen zich ook schuldig. “Bij zoiets ingewikkelds als celstraf kijkt een kind automatisch naar zichzelf. ‘Had ik beter mijn best op school moeten doen?’, vraagt hij zich af. Een kind heeft het ook ‘nodig’ om zich schuldig te voelen. Als het jouw schuld is dat je vader vastzit, kun je er ook iets aan doen om te voorkomen dat het nog een keer gebeurt.”

SCHANDE

De detentie van haar vader veranderde Pascalles leven voorgoed. Het gezin moest vanwege financiële problemen verhuizen en in de omgeving sprak men schande van het gezin. “Bij vriendinnetjes was ik niet meer welkom. Ik kon er met niemand over praten.”

Na zijn detentie duurde het lang voordat Pascalle haar vader weer als haar vader beschouwde. “Nog steeds is het een rare situatie. Hij heeft toch bijna twee jaar van mijn leven gemist. Daarom denk ik dat het belangrijk is dat kinderen hun ouders vaak kunnen opzoeken. Want wat er ook gebeurt, je vader is altijd je vader.”

Vader Pascalle onterecht vast

Ruud Prins, de vader van Pascalle, werd veroordeeld tot acht jaar cel, maar hield altijd vol dat hij onschuldig was. Na anderhalf jaar cel werd hij in hoger beroep vrijgesproken wegens gebrek aan bewijs. “In zijn zaak zijn er door het openbaar ministerie zoveel blunders gemaakt, dat men zijn onschuld nooit zal toegeven”, zegt Pascalle. “Maar onschuldig is hij.” Het relaas van het gezin Prins is opgetekend in het boek ‘Onterecht zitten en dan – Hoe detentie een leven kan ontwrichten’. ISBN 9789052638027

‘Laat kinderen vaker op bezoek gaan’

Kinderen van gedetineerden hebben vaak last van slaap- en concentratieproblemen. Dat zegt Winie Hanekamp van Exodus. “Kinderen weten vaak niet wat er aan de hand is. Hun fantasie vult dat gat in hun kennis, waardoor ze met zware problemen rondlopen.” Mede om ‘detentie-schade’ bij kinderen te beperken, kondigde staatssecretaris Albayrak (justitie) vorig jaar maatregelen aan om het contact tussen kinderen en ouders te verbeteren. Sindsdien zijn instellingen verplicht minimaal vier keer per jaar een bezoek van kinderen aan hun ouders mogelijk te maken. Toch moet er volgens Hanekamp meer gebeuren. “Veel inrichtingen gebruiken die vier keer als een maximum. Als je echt wat voor kinderen wil betekenen, maak het dan mogelijk dat ze elke maand op bezoek kunnen.”

Ik ga naar papa! is verschenen bij Uitgeverij SWP. ISBN 978 90 8560 560 7

© 2009 Mandy Pijl